

Inflatie Nederland niet persistent

Auteur(s):

R.P. Berben

Deze rubriek wordt maandelijks samengesteld door Robert-Paul Berben, Ronald Bosman, Ard den Reijer en Ad Stokman van De Nederlandsche Bank. r.p.berben@dnb.nl

Verschenen in:

ESB, 90e jaargang, nr. 4463, pagina 282, 17 juni 2005

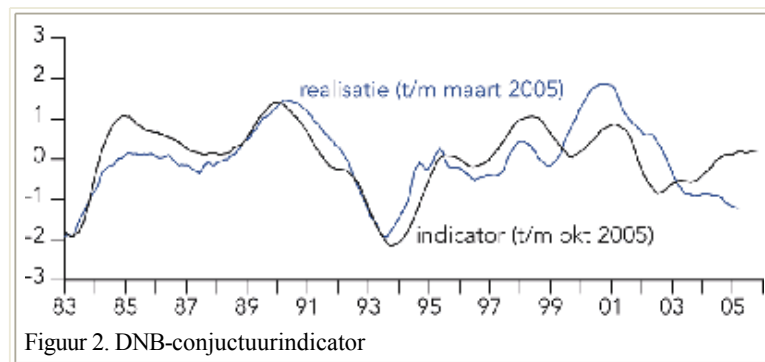
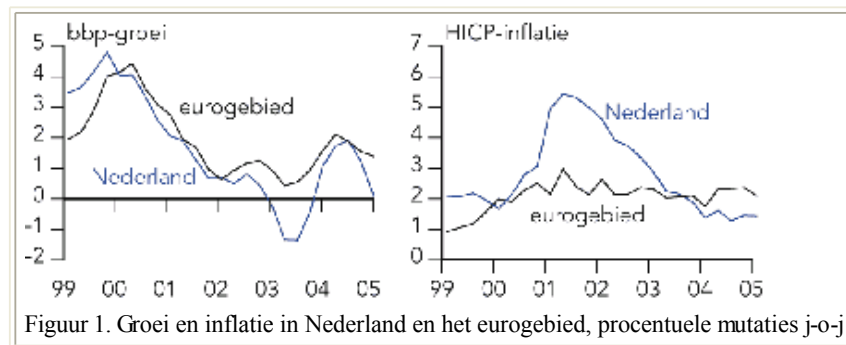
Rubriek:

dnb-conjunctuurindicator

Trefwoord(en):

De Nederlandse inflatie behoort tot de laagste in het eurogebied. Onderzoek wijst in de richting van arbeidsmarktflexibiliteit.

[figuur 1](#) [figuur 2](#)

Al enige tijd behoort de Nederlandse inflatie tot de laagste in het eurogebied, terwijl ons land in 2001 nog de hoogste inflatie van het eurogebied had (figuur 1). De HICP-inflatie in Nederland bedroeg in mei 2005 1,1%. EŽn van de verklaringen voor de snelle daling van de inflatie is de scherpe conjuncturele neergang in ons land. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat de Nederlandse inflatie sterker op de conjunctuur heeft gereageerd dan de inflatie in de ons omringde landen. Zo was de teruggang in economische groei in Nederland tussen 2001 en 2003 tweemaal zo groot als in het eurogebied, terwijl de afname van de inflatie in Nederland in dezelfde periode tienmaal zo groot was als in het eurogebied. Is hiervoor een verklaring?

Inflatiepersistentie

Binnen het Inflation Persistence Network (IPN), een onderzoeksnetwerk van de centrale banken van het eurogebied, is de laatste jaren veel onderzoek gedaan naar inflatiepersistentie binnen het eurogebied. Volgens het IPN is inflatiepersistentie het verschijnsel dat inflatie na een 'schok' - bijvoorbeeld een forse stijging van de olieprijs - langzaam naar het evenwichtsniveau terugkeert. De relatieve snelle daling van de inflatie in Nederland tijdens de recessie (negatieve 'vraagschok') zou er op kunnen duiden dat de inflatie in Nederland minder persistent is dan in de landen om ons heen. Aan de hand van enquêtes heeft het IPN het prijsbeleid van ondernemers in kaart gebracht. Ook zijn inflatiecijfers onderzocht op zowel microniveau (bijvoorbeeld een kappersbeurt) als macroniveau (bijvoorbeeld de HICP).

Uit het onderzoek komt naar voren dat de inflatie op macroniveau in Nederland inderdaad wat minder persistent lijkt te zijn dan in andere landen in het eurogebied (Angeloni, 2004). Een andere conclusie is dat inflatie vaak minder persistent is in landen met flexibele arbeids-

en productmarkten. Als deze correlatie ook voor Nederland opgaat, zou Nederland dus over relatief flexibele arbeids- en productmarkten moeten beschikken. De OESO gaat zelfs een stapje verder. De OESO-analyse van de invloed van flexibiliteit van arbeids- en productmarkten op de relatie tussen inflatie en de output gap laat zien dat de mate waarin inflatie afneemt als de output gap kleiner wordt sterker is in flexibeler economien.

Flexibele arbeidsmarkt

Nederland scoort in internationaal perspectief inderdaad vrij goed op verschillende indicatoren van arbeidsmarktflexibiliteit zoals reële loonflexibiliteit, evenwichtswerkloosheid en het aandeel flexibele arbeid (banen zonder vaste arbeidsduur). Wel is de mate van ontslagbescherming voor vast personeel naar internationale maatstaven (OESO) aan de hoge kant. Wat betreft productmarktflexibiliteit neemt Nederland een middenpositie in. De relatief sterke daling van de inflatie in Nederland is dus niet alleen toe te schrijven aan de werking van onze arbeids- en productmarkten. Ook typisch Nederlandse factoren, zoals de extreme krapte op de arbeidsmarkt eind jaren negentig, de btw-verhoging in 2001 (die beide de inflatie bijzonder opstuwden) en de intensieve prijsoorlog tussen supermarkten spelen een belangrijke rol.

Vooruitblik

De DNB-conjunctuurindicator blijkt momenteel vooruit tot oktober van dit jaar (figuur 2). De indicator laat al enige tijd geen substantiele verbetering zien. Dit betekent dat, met het bovenstaande in het achterhoofd, een stijging van de inflatie op korte termijn niet waarschijnlijk is. Maar ook een forse daling is niet te verwachten, omdat de diensten-inflatie een 'bodempunt' in de inflatie legt.

Literatuur

Angeloni et al. (2004) *Inflation persistence in the euro area: preliminary summary of finding*, zie www.ecb.int.

OESO (2005) *Economic Review - Euro Area*. Parijs, te verschijnen.